

den sluiters gekeken, dan had ik na een half uur een mooie kiek gemaakt, waarna ik had kunnen heengaan, om een anderen dag nog eens een opname te doen. Nu zag de avondschemering me langs de kronkelende paadjes van het eenzame duin voortschrijden naar de bewoonde wereld met in mijn tasch: één mislukte en verder onbelichte platen. Inderdaad: de tegenheden van den vogelfotograaf zijn vele.

Nadien heb ik nog een paar namiddagen in dien kuil gezeten, zonder dat de wulp op het nest kwam — wel vlak bij, tusschen twee haakjes — Beide keeren was de jachtopziener verhinderd met me mee te gaan. Een derden keer haalde ik andere hulp en ziedaar, een uur nadat deze vertrokken was, kwam de vogel op het nest . . . en een oogenblik later op de plaat. Een anderen keer komt de kuil niet 3, maar 1 meter van het nest. Dan zit ik bij mijn camera en behoef, na een opname, niet voor den dag te komen. Dat ik dit dezen eersten keer niet deed, vindt zijn reden in de vrees, dat de vogel deze àl-te-dichtbijheid niet zou kunnen verdragen.

Wordt vervolgd.

J. VIJVERBERG.

NOORD-BEVELAND EN SCHOUWEN.

OP een kaart zijn de duintjes van Noord-Beveland niet te zien, maar ik kende hun bestaan, want vanaf de Walchersche duinen bij Vrouwepolder zijn ze duidelijk zichtbaar. 't Zijn jonge duinen met een buitengewoon hoog kalkgehalte. Er groeit Hondstong (*Cynoglossum officinale*) en er zit veel schelpgruis in het 't zand. Ook het nitraatgehalte is niet onaanzienlijk, want er groeien veel en hooge brandnetels tusschen de duindoorns. Dit is mij trouwens in wel meer jonge zeeduinen opgevallen. Mogelijk ook dat het ontzaggeijk groote aantal konijnen dat hier voorkomt, de grond zoo rijkelijk bemest, niet alleen met konijneballetjes maar ook met doode dieren, dat daaruit de zoo weelderige groei van een nitraatplant als de brandnetel is te verklaren. Wanneer we aannemen dat op iedere M². een konijn is en dat een konijn altijd wegdruipt in een hol voor hij zijn natuurlijke dood sterft en dus niet door kraaien enz. opgegeten wordt, dan profiteert de plantengroei, en vooral de dieper wortelende boomen en struiken van de vele konijnenlijkjes die ieder jaar Moeder Aarde vullen.¹⁾ Want wel bijzonder weelderig en zoo goed als ondoordringbaar is het lage bosch van duindoorn, vlier en bramen dat hier langs de binnenvoet van de duinen groeit. Hier en daar is door menschenhand een opening gekapt en dan komen we op plekken waar een zandlawine, door veel noorderstormen aangewaaid, het jonge bosch opvult en waar soms alleen de toppen van duindoorn hulpeloos boven het witte zand uitsteken. Maar de vlier weet er nog beter raad mee, die groeit in het stuifzand opperbest. Dat de duinbeplanters niet meer gebruik van vlier maken!

In de zilte, kale vlakke vinden we weer een bewijs van de bijna ongeëvenaarde

1) De eigenaar van de jacht, een Franschman, was hier gedurende den oorlog niet komen jagen.

Fransman, was niet geuitende den oorlog niet
komen jagen.

En de volgende dag zwierf ik door de uitgestrekte zandzeeën van Schouwen, in de duinen waar het landschap in één stormachtige nacht kan veranderen en wel zoo dat een jachttopziener eens verdwaald is in een duinterrein waar hij de vorige avond nog door gekomen was.

De duinpannen stonden vol water en boden dus ook nog niets bijzonders. Maar prachtig was het bosch van het kasteel Haamstede met zijn velden vol Narcissen, zoowel de Dichter- als de Trompet-Narcis.

Langs de walletje van de weg naar Renesse groeide de albino van *Viola odorata*, het zuiver witte Welriekende Violtje dat maar van zeer weinig plaatsen bekend is en voor Haamstede nog niet genoteerd was. Hier ook veel Helmbloemen (*Corydalis*). Bij Schuddebeurs, tusschen Zierikzee en Noordgouwe groeiden veel Druithyacinten in de bosschen en zoowaar weer albino's van *Viola odorata*, ditmaal in gezelschap van de blauwe en met licht-lila tusschen-vormen. De blauwe type is vrij algemeen op Schouwen, ik vond haar veel langs wegen bij Burg en ook in 't bosch van Haamstede.

De vogelwereld was in extenso aanwezig, Bergeenden stonden als Sphinxen op een duintje om pas op te vliegen toen ik hun bonte kleuren duidelijk kon onderscheiden. Enfin, hierover zal ik maar zwijgen want de heeren Vijverberg en Eekman hebben hier al zooveel moois van laten zien, dat ik toch weer in herhaling zou vervallen.

Haarlem.

C. SIPKES.

A PROPOS DU COUCOU.

Mon cher Redacteur.

J'ai le plaisir de vous communiquer une nouvelle observation sur les moeurs du jeune coucou. On sait que, quelques heures après la sortie de l'oeuf, le jeune coucou fait le vide autour de lui en expulsant du nid les petits qui sont nés en même temps que lui, ou les oeufs qui ne sont pas encore éclos. Cette expulsion par le coucou a lieu généralement le jour même de sa naissance, ou 1 ou 2 jours plus tard, si le coucou est né après les petits des parents adoptifs. On sait également comment cette expulsion se pratique; elle a été décrite par un assez grand nombre d'observateurs; pour ce qui me concerne, je l'ai constatée une douzaine de fois; mais, jus qu'ici, c'était *toujours* en l'absence de la mère couveuse. Il y a quelques jours, désireux de fixer sur le film cinématographique cette scène si étrange, si mystérieuse, dans le but de convaincre ceux qui doutent encore de son authenticité, j'avais installé ma tente et mes appareils près d'un nid de rouge-queue contenant un jeune coucou éclos depuis la veille. J'avais remis auprès de lui dans le nid 2 jeunes rouges-queues encore vivants, qu' il avait expulsés pendant la nuit: J'étais à peine installé dans ma tente que je vis la couveuse réintégrer sa place sur le nid; elle s'installa sur ses petits pour les réchauffer sans doute. Cette tâche ne semblait pas